

Priroda i dijelovi
prirode od interesa su
za Republiku Hrvatsku
i uživaju njezinu
osobitu zaštitu

(Zakon o zaštiti prirode)

STRATEGIJA I AKCIJSKI PLAN ZAŠTITE PRIRODE REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE OD 2017. DO 2025. GODINE

Izvor: Antun Cerovečki, Parkovi Hrvatske

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
Radnička cesta 80, 10 000 Zagreb

<http://www.mzoip.hr/>

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

Broj poznatih vrsta i podvrsta u Republici Hrvatskoj je gotovo 40.000, iako se pretpostavlja da je ukupan broj znatno veći. Unatoč bogatstvu bioraznolikosti i provedbi određenih mjera očuvanja, mnoge su divlje vrste i dalje ugrožene. Prema kriterijima Međunarodne unije za očuvanje prirode u Republici Hrvatskoj je status ugroženosti procijenjen za preko 3.000 vrsta, što je oko 8% zabilježenih vrsta. Od procijenjenih vrsta, njih 42,3% svrstano je u kategorije visokog rizika od izumiranja.

Tijekom proteklog razdoblja, od donošenja Strategije iz 2008. godine, zabilježeno je i opisano više od 450 novih vrsta, a tomu je doprinijelo intenziviranje istraživanja povezano s procesom pridruživanja Europskoj uniji, posebice izradom prijedloga ekološke mreže Natura 2000.

VIZIJA

Zaštićena i očuvana priroda osigurat će postojanost temeljnih vrijednosti i potencijala za daljnji razvitak Republike Hrvatske. Republika Hrvatska bit će zemlja s razvijenom svijesti o značaju očuvanja prirodnog bogatstva koje pametnim, promišljenim i održivim korištenjem osigurava višestruke razvojne pravce. Poticanjem djelovanja na regionalnoj i lokalnoj razini, edukacijom, međusektorskom suradnjom te uključivanjem javnosti podići će se svijest o potrebi zaštite prirode kroz sve oblike političkog, gospodarskog i društvenog djelovanja.

Izvor: Dario Rogić, Parkovi Hrvatske

Očuvanje prirode predstavlja temeljnu vrednotu ustavnog poretka Republike Hrvatske

(Ustav Republike Hrvatske)

Prioriteti zaštite prirode u narednom razdoblju čvrsto su vezani uz uspostavljanje provedbenih mehanizama za osiguranje povoljnog stanja očuvanosti vrsta i stanišnih tipova, prvenstveno uspostavom okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000.

Strategija, kao temeljni dokument zaštite prirode, ima za cilj očuvati raznolikost žive prirode, održavati funkcionalne ekosustave i omogućiti dugoročni održivi razvitak. Ona promovira smanjivanje direktnih i indirektnih utjecaja na bioraznolikost i georaznolikost, održivo korištenje prirodnih dobara, kao i jednoliku raspodjelu dobiti koja proizlazi iz korištenja genetskih izvora. Strategijom se među ostalim želi postići, da prirodne vrijednosti postanu svima prepoznatljive te da se primjenom najnovijih znanstvenih i stručnih spoznaja osigura donošenje kvalitetnih strateških odluka na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Ciljevi Strategije usklađeni su s ciljevima Strateškog plana za bioraznolikost 2011. – 2020. Konvencije o biološkoj raznolikosti i s ciljevima Strategije Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine

Pet strateških ciljeva Strategije:

1 Povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode

- 1.1. Osigurati jasan, usklađen i provediv zakonodavni i institucionalni okvir za provedbu mehanizma očuvanja prirode
- 1.2. Oblikovati i uspostaviti reprezentativnu i funkcionalnu mrežu područja značajnih za očuvanje prirode
- 1.3. Standardizirati upravljanje u zaštiti prirode te uspostaviti sustav praćenja učinkovitosti
- 1.4. Razvijati suradničke oblike upravljanja te ojačati komunikaciju

2 Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara

- 2.1. Osigurati održivo korištenje prirodnih dobara kroz sektorske planske dokumente
- 2.2. Ojačati sustav provedbe ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu
- 2.3. Osigurati održivo korištenje zavičajnih divljih vrsta čije iskorištavanje nije regulirano posebnim propisima
- 2.4. Zaštititi genetsku raznolikost i održivo koristiti genetske izvore
- 2.5. Očuvati nefragmentirana prirodna područja i obnoviti najugroženija degradirana staništa
- 2.6. Uspostaviti sustav upravljanja stranim vrstama te provoditi mjere sprječavanja unošenja i širenja te suzbijanja invazivnih stranih vrsta

3 Ojačati kapacitete sustava zaštite prirode

- 3.1. Ojačati institucionalne kapacitete u zaštiti prirode
- 3.2. Nastaviti jačati tehnička znanja i vještine za učinkovito provođenje zaštite prirode
- 3.3. Povećati financijsku održivost sustava zaštite prirode

4 Povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi

- 4.1. Povećati znanje o stanju prirode
- 4.2. Povećati dostupnost podataka o stanju prirode
- 4.3. Vrednovati i kartirati usluge ekosustava u svrhu procjene njihovog stanja i poboljšanja

5 Podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode

- 5.1. Unaprijediti razumijevanje i zastupljenost tema vezanih uz prirodu i njezinu zaštitu u obrazovnom sustavu te ojačati suradnju sa sektorom obrazovanja
- 5.2. Poticati i provoditi neformalnu edukaciju o zaštiti prirode
- 5.3. Unaprijediti informiranje javnosti u svrhu podizanja svijesti o prirodi i zaštiti prirode
- 5.4. Unaprijediti sudjelovanje u donošenju odluka koje su direktno ili indirektno vezane za zaštitu prirode